

Finansutskottets betänkande 2023/24:FiU8

Nya bestämmelser om hur Sjunde AP- fonden ska lämna hållbarhetsinformation

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens lagförslag. Förslaget innebär att de nuvarande kraven på Sjunde AP-fonden att lämna hållbarhetsinformation ersätts med de informationskrav som gäller enligt EU:s förordning om hållbarhetsrelaterade upplysningar och EU:s gröna taxonomiförordning.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2024.

Behandlade förslag

Proposition 2023/24:9 Nya bestämmelser om hur Sjunde AP-fonden ska lämna hållbarhetsinformation.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Utskottets överväganden.....	5
Nya bestämmelser om hur Sjunde AP-fonden ska lämna hållbarhetsinformation.....	5
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	9
Propositionen	9
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	10

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Nya bestämmelser om hur Sjunde AP-fonden ska lämna hållbarhetsinformation

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2023/24:9.

Stockholm den 16 november 2023

På finansutskottets vägnar

Edward Riedl

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Edward Riedl (M), Mikael Damberg (S), Oscar Sjöstedt (SD), Gunilla Carlsson (S), Dennis Dioukarev (SD), Björn Wiechel (S), Jan Ericson (M), Charlotte Quensel (SD), Adnan Dibrani (S), Ali Esbati (V), Hans Eklind (KD), Martin Ådahl (C), David Perez (SD), Janine Alm Ericson (MP), Cecilia Rönn (L), Eva Lindh (S) och Adam Reuterskiöld (M).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2023/24:9 Nya bestämmelser om hur Sjunde AP-fonden ska lämna hållbarhetsinformation. I propositionen föreslås att det ska göras en ändring i lagen om allmänna pensionsfonder (AP-fonder) så att Sjunde AP-fonden omfattas av de informationskrav som gäller enligt EU:s förordning om hållbarhetsrelaterade upplysningar och EU:s gröna taxonomiförordning. Skyldigheten föreslås ersätta de nuvarande kraven på Sjunde AP-fonden att lämna hållbarhetsinformation. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2024.

I propositionen finns en redogörelse för ärendets beredning fram till regeringens beslut om propositionen.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut återges i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2. Lagförslaget har granskats av Lagrådet.

Inga motioner har väckts med anledning av propositionen.

Utskottets överväganden

Nya bestämmelser om hur Sjunde AP-fonden ska lämna hållbarhetsinformation

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till ändringar i lagen om allmänna pensionsfonder (AP-fonder). Ändringarna innebär att Sjunde AP-fonden omfattas av de informationskrav som gäller enligt EU:s förordning om hållbarhetsrelaterade upplysningar och EU:s gröna taxonomiförordning. Ändringarna innebär också att de nuvarande kraven på Sjunde AP-fonden att lämna hållbarhetsinformation ersätts.

Propositionen

Krav på att lämna hållbarhetsinformation

Sjunde AP-fonden omfattas i dag av en skyldighet att lämna viss information om hur hållbarhet beaktas i förvaltningen. Enligt 5 kap. 5 a § lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder ska Sjunde AP-fonden för varje fond som AP-fonden förvaltar lämna den information som behövs för förståelsen av fondens förvaltning med avseende på hållbarhet, däribland frågor som rör miljö, sociala förhållanden, personal, respekt för mänskliga rättigheter och motverkande av korruption. Informationen ska beskriva vilka hållbarhetsfaktorer som beaktas i förvaltningen, den eller de metoder som används för hållbarhetsarbetet och uppföljningen av arbetet.

Den huvudsakliga regleringen för fondbolag om hur hållbarhetsinformation ska lämnas finns i EU:s förordning om hållbarhetsrelaterade upplysningar.¹ Den gäller för finansmarknadsaktörer och finansiella rådgivare, däribland fondbolag enligt svensk rätt. Förordningen tillämpas fr.o.m. den 10 mars 2021. För fondbolagen finns även vissa kompletterande upplysningskrav i EU:s gröna taxonomiförordning.² Förordningen tillämpas fr.o.m. den 1 januari 2022 i fråga om förordningens klimatrelaterade mål.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2088 av den 27 november 2019 om hållbarhetsrelaterade upplysningar som ska lämnas inom den finansiella tjänstesektorn.

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/852 av den 18 juni 2020 om inrättande av en ram för att underlätta hållbara investeringar och om ändring av förordning (EU) 2019/2088.

Även Sjunde AP-fonden bör tillämpa EU-regleringen

Regeringen föreslår att Sjunde AP-fonden ska tillämpa de bestämmelser som gäller för utvecklare av pensionsprodukter i EU:s förordning om hållbarhetsrelaterade upplysningar. Denna skyldighet ska ersätta de nuvarande kraven på Sjunde AP-fonden att lämna hållbarhetsinformation.

Regeringen anför att i det lagstiftningsärende som behandlade åtgärder med anledning av EU:s förordning om hållbarhetsrelaterade upplysningar föreslog bl.a. Pensionsmyndigheten att även Sjunde AP-fonden skulle omfattas av de informationskrav som gäller enligt förordningen. Regeringen angav då att den avsåg att överväga ärendet i ett annat lagstiftningsärende (prop. 2020/21:66).

Samtliga AP-fonder omfattas av ett mål om föredömlig förvaltning och krav på samverkan om bl.a. gemensamma riktlinjer för redovisning av hur målet uppnåtts. När kravet på samverkan om sådan redovisning infördes för Första–Fjärde AP-fonderna bedömde regeringen att fonderna bör tillhandahålla lättillgänglig information om sin verksamhet (prop. 2017/18:271). Kravet på öppenhet motiverades av att verksamheten är komplex och att den vilar på allmänhetens förtroende. EU-regleringen om hållbarhetsrelaterade upplysningar har enligt regeringen delvis samma syfte, men tillgodoser även ett konsumentskyddsintresse genom gemensamma regler för hållbarhetsupplysningar. Regeringen anför att detta intresse har relevans även på premiepensionsområdet.

En fondförvaltare kan efter upphandling få ingå fondavtal med Fondtorgsnämnden. Det innebär att fondförvaltaren får tillhandahålla en fond på premiepensionens fondtorg och att pensionssparare kan välja att placera sina premiepensionsmedel i fonden. För att få ingå fondavtal ska en fondförvaltare lämna och åta sig att lämna sådan information som avses i EU:s förordning om hållbarhetsrelaterade upplysningar och EU:s gröna taxonomiförordning. Regeringen anför att pensionsspararna bör få motsvarande information om de fonder som ingår i förvalsalternativet AP7 Såfa och Sjunde AP-fondens valbara fonder som den information som ska lämnas av privata fondförvaltare som är verksamma på premiepensionsområdet.

Medlemsstaterna får besluta att tillämpa förordningen om hållbarhetsrelaterade upplysningar på utvecklare av pensionsprodukter som förvaltar nationella sociala trygghetssystem som omfattas av viss EU-reglering.³ Sjunde AP-fondens verksamhet faller in under denna valfrihet. Regeringen anför att valfriheten bör användas på så sätt att det i lagen om allmänna pensionsfonder införs ett krav på att Sjunde AP-fonden ska lämna hållbarhetsupplysningar enligt regleringen på EU-nivå.

Användningen av valfriheten innebär att Sjunde AP-fonden definieras som finansmarknadsaktör enligt förordningen om hållbarhetsrelaterade upplysningar. Därmed omfattas fonden även av EU:s gröna taxonomiförordning.

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 987/2009 av den 16 september 2009 om tillämpningsbestämmelser till förordning (EG) nr 882/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen.

Regeringen bedömer att någon särskild svensk reglering om att Sjunde AP-fonden ska tillämpa bestämmelser i den förordningen därför inte behövs.

Mer omfattande och detaljerade krav på att hållbarhetsrelaterade upplysningar ska lämnas

Förslaget innebär att Sjunde AP-fonden kommer att omfattas av nya och mer detaljerade krav på att lämna hållbarhetsrelaterade upplysningar jämfört med vad som gäller för fonden i dag. Regeringen anför att Sjunde AP-fonden bör uppnå en hög grad av öppenhet när det gäller hållbarhetsarbetet. Därför är de strängare informationskrav som gäller enligt EU-regleringen inte något som talar emot att Sjunde AP-fonden lämnar hållbarhetsrelaterade upplysningar enligt den regleringen.

De nya och mer omfattande kraven innebär bl.a. att Sjunde AP-fonden ska offentliggöra policyer för hållbarhetsrisker och lämna information om negativa konsekvenser för hållbar utveckling på bolagsnivå. Det innebär även att Sjunde AP-fonden, för de fonder som Sjunde AP-fonden förvaltar, ska lämna produktrelaterade upplysningar. När det gäller en finansiell produkt som främjar miljörelaterade eller sociala egenskaper handlar det bl.a. om krav på att upplysningarna ska innehålla information om hur de miljörelaterade eller sociala egenskaperna uppnås. När det gäller en finansiell produkt som har hållbarhet som mål ställs ytterligare upplysningskrav, bl.a. när det gäller val av jämförelseindex.

Hållbarhetsinformationen ska lämnas i respektive fonds informationsbroschyr och årsberättelse

Regeringen föreslår att för varje fond som Sjunde AP-fonden förvaltar ska Sjunde AP-fonden lämna upplysningar i respektive fonds informationsbroschyr när det gäller upplysningar som ska lämnas enligt artikel 6.3 i EU:s förordning om hållbarhetsrelaterade upplysningar, och i respektive fonds årsberättelse när det gäller upplysningar som lämnas enligt artikel 11.2 i samma förordning.

Regeringen anser, och hänvisar även till Finansinspektionens remissvar, att det är viktigt att det är tydligt vilken information som ska lämnas i en fonds informationsbroschyr respektive årsberättelse. Enligt EU:s förordning om hållbarhetsrelaterade upplysningar ska utvecklare av pensionsprodukter lämna viss produktrelaterad information skriftligt i god tid innan en icke-professionell investerare blir bunden av ett avtal som gäller en pensionsprodukt. Viss information ska även lämnas skriftligen i årsredovisningen eller i en rapport i enlighet med nationell rätt. Regeringen bedömer att denna allmänt hållna reglering om hur information ska lämnas bör kompletteras för att det ska vara tillräckligt tydligt hur Sjunde AP-fonden ska lämna informationen. Regeringen anför att detta får anses vara förenligt med förordningen.

Dynamisk hänvisning till EU-förordningen

För att det inte ska uppstå oklarheter om vilken information som Sjunde AP-fonden ska lämna och hur den ska lämnas bör det enligt regeringen säkerställas att ändringar av EU:s förordning om hållbarhetsrelaterade upplysningar får omedelbart genomslag. Regeringen bedömer därför att hänvisningen till förordningen bör vara dynamisk, vilket innebär att hänvisningen avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Regeringen föreslår att lagändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2024. Äldre föreskrifter ska fortfarande gälla för information om hållbarhet i årsberättelser som lämnas före utgången av 2024. På så sätt lämnas årsberättelsen för 2023 i enlighet med den reglering som gällt under den tid som årsberättelsen avser.

Utskottets ställningstagande

Det har inte väckts några motioner med anledning av propositionen. Utskottet anser att riksdagen av de skäl som anförs i propositionen bör anta regeringens förslag.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2023/24:9 Nya bestämmelser om hur Sjunde AP-fonden ska lämna hållbarhetsinformation:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder).

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder)

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 5 a § och rubriken närmast före 5 kap. 5 a § lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

Information om hållbarhet

Hållbarhetsrelaterade
upplysningar¹

5 a §²

Sjunde AP-fonden ska för varje fond som AP-fonden förvaltar lämna den information som behövs för förståelsen av fondens förvaltning med avseende på hållbarhet, däribland i frågor som rör miljö, sociala förhållanden, personal, respekt för mänskliga rättigheter och motverkande av korruption.

Informationen ska beskriva

1. vilka hållbarhetsaspekter som beaktas i förvaltningen,
2. den eller de metoder som används för hållbarhetsarbetet, och
3. uppföljningen av hållbarhetsarbetet.

Informationen ska finnas tillgänglig på Sjunde AP-fondens webbplats. Därutöver ska information enligt andra stycket 1 och 2 lämnas i fondens informationsbroschyr och årsberättelse. Information enligt andra stycket 3 ska lämnas i fondens årsberättelse eller i en separat rapport.

Sjunde AP-fonden ska tillämpa de bestämmelser som gäller för utvecklar av pensionsprodukter i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2088 av den 27 november 2019 om hållbarhetsrelaterade upplysningar som ska lämnas inom den finansiella tjänstesektorn.

Upplysningar ska för varje fond som Sjunde AP-fonden förvaltar lämnas

1. i respektive fonds informationsbroschyr när det gäller upplysningar som lämnas enligt artikel 6.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2088, och

2. i respektive fonds årsberättelse när det gäller upplysningar som lämnas enligt artikel 11.2 i samma förordning.

¹ Senaste lydelse 2021:104.

² Senaste lydelse 2021:104. Ändringen innebär bl.a. att andra stycket tas bort.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2024.
 2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för information om hållbarhet i årsberättelser som lämnas före utgången av 2024.